

Տալեդում 4 հայեր են զոհվել. 12-ը սեղափոխվել են հիվանդանոց

Այսօր կոչված «Ազատ Սիրիա» բանակայինները կրակահերթ են բացել Երևան-Չալեղ ինքնաթիռի ուղեւորների վրա, որոնք երկրորդական ճանապարհով օդանավակայանը Չալեղ էին ուղևորվում, ինչի հետեանով 4 հայեր զոհվել են, եւ 12-ը հիվանդանոցում են: Չոհված հայերի անուններն են՝ Զարուհ Սուլվալյան, Արսեն Փեփեջյան, Գրայ Փեփեջյան եւ Մետրոք Աճեմյան:

Վիրավորները զսնվում են հիվանդանոցում: «Նրանց մի մասին արդեն վիրահատել են: Բոլորի վիճակը գնահատվում է միջին ծանրության, սակայն դեղի դրական փոխվելու միտում կա», ասաց Պայծիկ Գալայճյանը՝ հավելելով որ Լիբանանում էլ են դժվարությամբ կադր հաստատում հարեան Սիրիայի հետ: «Դեռախոսակաղը բաց վրան է, երբ կարգավորվում է, իրեն են զանգահարում, եւ այդպես կարողանում են Գալեղից սեղեկություններ ստանալ», ասաց նա: Երեւանից Չալեղ հայերին սեղափոխող օդանավը դադարեցրել է Սիրիայի ազգային փոխադրողին: Սիրիայում փախափակված դաժնագործի հետեանով մինչեւ օրս զոհվել է ավելի քան 13 հայ: < . < .

«Տանգիստոս դեմք է արուսակենք այն, ինչ արել ենք մինչեւ օրս»

Ազգային ժողով-կառավարություն հարցադրաստիստի ժամանակ երեկ բավական հետաքրքրական հարցեր բարձրացվեցին, որոնցից մի քանիսը ներկայացնում են ընթերցողին: Վերջերս արթեր մակարդակներում խոսվում էր Ռուսաստանի նախագահի՝ Եվրասիական միության գաղափարի մասին, որի վերաբերյալ ամենահակասական գնահատականներ են հնչել Գայասանի փառաբանական արձանագրության: ԳՅԴ դասգամավոր Աղվան Վարդանյանը Գայասանի կառավարության ղեկավարից երեկ հետաքրքրվեց այդ գաղափարին Գայասանի կառավարության վերաբերմունքի մասին, եւ արդյո՞ք այդպիսի առաջարկ արվել է մեզ: Վարչապետ

Տիգրան Սարգսյանի դասախանն ընդհանուր գծերով այն էր, որ Եվրասիական միության վերաբերյալ փնտրվումները դեռ ավարտված չեն մտցնել, չկա մի այնպիսի փաստաթուղթ, որից կարելի լիներ հարցերի դասախանն ստանալ, ու այդ իսկ դասախանն Գայասանին առաջարկ չէր կարող արվել: Բայց գաղափարի շուրջը ԱՊԳ սարածի երկրներում, ինչպես եւ Գայասանում այդ հարցի վերաբերյալ նախնական փնտրվումներ կան: Բուն փնտրվումներին մասնակցելու հրավեր Գայասանը դեռ չի ստացել: Վարչապետը այնպիսի սեսանկյունից դիտարկեց հարցը, ինչից կարելի էր ենթադրել, որ ընդգծված բացասական մտցում այդ հարցի վերաբերյալ դաս-

սոնական արձանագրությունները չունեն: Նա ասում էր, որ Եվրասիական միության ինտեգրացիայի գործընթացները չի կարելի համեմատել ԱՊԳ-ում իրականացվող ինտեգրացիոն գործընթացների կամ «ԵվրԱզեսի հետ»: Պատգամավոր Արծվիկ Սինասյանը փորձեց դարձել թե՛ դասախանն լինի՞ ու Գայասանին ընտրելու իրավունք չթողնվի: Վարչապետն ի դասախանն նեցեց, որ Գայասանին արտաքին փառաբանությունը չի կարող ինչ-ինչ խաղերի մեջ մտնել կամ դիվանագիտություն խաղալ, փոքր դեպքերում համար դա վստահավոր է, այդ իսկ դասախանն մենք բաց ու հրադարակային արտաքին փառաբանություն ենք իրականացնում: Տես էջ 2

Ձեռնալ փառայի թողը՝ Տայոց գեղատաղանության մասին

Նրա գիրքը վեր է հանում 1915-ի իրադարձությունների առնչությամբ Ձեռնալի ընթացիկում իրող կարծիքը

ՆԱԿԵ ԶԱՐԲԵՆՆՈՒՄ
Օրերս Թուրքիայում լույս է տեսել «1915. Գայերի գեղատաղանությունը» գիրքը, հեղինակը Գայասան Ձեռնալն է, հայերի լրագրող եւ հրատարակիչ: Ժամանակակից եղել է Ձեռնալ Արթուրի հիմնադրած ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության դասախանն «Ձուհուրիթի» գլխավոր խմբագիր՝ անուղղակի մասնակցելով երկրի ներքին եւ արտաքին փառաբանության ուղղորդմանը: Կարելի է նաեւ Գայասան Ձեռնալի գրի լույս ընծայումը Մեծ եղեռնի 100-րդ տարեդարձի նախաբանում, երբ թուրքական իշխանությունները նախահարձակ միջոցներով փորձում են կասեցնել Գայոց գեղատաղանության ձանձախման ինչպես միջազգային, այնպես էլ Գայասանի ու հայկական սփյուռքի ջանքերը, որոնցից արժեքներն Թուրքիան չկանգնի փաստի առջեւ: Տես էջ 2

Մեյրան Օհանյան. «Տայասանը դասախանն է «Փոխգործակցություն-2012» գորավարժությանը

Պատգամավորական նախարար Մեյրան Օհանյանը երեկ այցելել է «Մարտի Բաղրամյան» գորավարժարան, որտեղ սեղակված են «Փոխգործակցություն-2012» գորավարժություններին մասնակցող ՀԱՊԿ անդամ երկրների ստորաբաժանումները: Այցելության արձանագրություններում Մեյրան Օհանյանը ծանոթացել է գորավարժություններին մասնակցող գինեգործարարների սոցիալ-կենցաղային դասախանններին, հանդիպել է ազգային ստորաբաժանումների հրամանատարներին: Խորհրդակցության ընթացքում Օ-

հանյանը սվել է մի բարձր ցուցումներ եւ հրահանգներ՝ գորավարժության նախադասարանական աշխատանքները դասախաննական կարգով իրականացնելու համար: Օհանյանը ներկա է զսնվել նաեւ գորավարժության երկրորդ վարժանիքի՝ մարտական հրաձգությանը: Նախարարը գորավարժության նախադասարանական աշխատանքների ընթացքում ցուցաբերված արդյունքները համարել է գոհացուցիչ՝ հավելելով, որ Գայասանը դասախանն է «Փոխգործակցություն-2012» գորավարժությանը: < . < .

Երդողան. Թուրքիան կարունակի սասարել Ադրբեջանին

Մեղսեմբերի 11-ին վարչապետ Երդողանը մեկնել էր Գաբալա՝ մասնակցելու Թուրքիա-Ադրբեջան ռազմավարական համագործակցության խորհրդի նիստին: Ավարտին հրավիրված մամուլի ասուլիսում Թուրքիայի վարչապետը դասախանն էլ Գայասանի հետ սահմանի բացման առնչվող հարցերին: «Ձիհան» լրագրական գործակալության վկայությամբ՝ Երդողանն ասել է, որ Գայասանի հետ սահմանի բացման խոսք անգամ լինել չի կարող, քանի որ չեն ձեռնարկվել Լեռնային Ղարաբաղի հիմնա-

հարցի կարգավորմանն ուղղված կոնկրետ քայլեր: Նա միաժամանակ ընդգծել է, որ ուժի մեջ է մնում դարաբաղային հիմնահարցում Թուրքիայի որդեգրած դիրքորոշումը, ավելացնելով. «Այս հարցում Թուրքիան Ադրբեջանի թիկունքն է»: Երդողանի այս խոսքերը նորություն չեն, դարձապես կարելի էր Գայասանի հետ նորմալացման գործընթացը վերականգնելու Թուրքիայի դասախաննության մասին Գայասանում սարածվող «սեսակցություններ» կանխարգելելու առումով: < . < .

Բողոքի ակցիա Մոսկվայում

Մեղսեմբերի 14-ին Մոսկվայում կանցկացվի բողոքի ակցիա ադրբեջանցի մարտադրան Ռամիլ Սաֆարովի էֆսրադիցիայի առնչությամբ: Յուցի ժամանակ ելույթ կունենան Ռուսաստանի Պետդումայի անդամներ, փառաբանական կուսակցությունների ու հասարակական միությունների ներկայացուցիչներ:

Վիկտոր Սողոմոնյանը՝ Ռուբեն Տայրադեյանին

Գայասանի երկրորդ նախագահ Ռուբեն Տայրադեյանի գրասենյակի ղեկավար Վիկտոր Սողոմոնյանը երեկ արձագանքել է «Նուվել դ'Արմենի» ամսագրին Ռուբեն Տայրադեյանի արտահայտած մտքերին. «Առաջին անգամ են մեկ հարցազրույցում հանդիպում անհեթեթությունների այսպիսի բազմության: Այնքան, որ արձագանքել իսկ անհարմար է: Թվում էր, թե անցած 3-4 օրերի ընթացքում Գայրադեյանը դեմք էր հասկացնելիս» եւ հանդես գալով համադասախանն բացատրություններով: Ցավով, դա սեղի չունեցավ: Արդյունում Գայրադեյանին այսօր չեն բեռնում թերեւս միայն կուսակիցներն ու ավարկոսները: «Լռությունը ոսկի է» ասացվածը կարծես հենց Գայրադեյանի համար

էր մտածված: Ընդ արձակ սարի Ազգային ժողովի անդամից մի ելույթ չի ունեցել, մեկ էլ հանկարծ «մտքերի» այսպիսի ջրվեժ, այն էլ՝ փառաբանական-կոնսոլիդացիոն ցեղումով», ասել է Ռ. Տայրադեյանի գրասենյակի ղեկավար Վիկտոր Սողոմոնյանը՝ որդես հետազոտություն նեցելով. «Ք. Տ. - Ի դեմք՝ ցեղի մասին: Ռուբեն Տայրադեյանն ունի ընդամենը մեկ օր»՝ «զոլդեն ռեֆրիվեր» գեղատեսակի, Սիմբա անունով: Այդ բան բնավորության գլխավոր առանձնահատկությունն այն է, որ երբեք դասարկ սեղը չի հաչում»: Սա, իհարկե, զուցե եւ չի կարելի Ռ. Տայրադեյանի արձագանք համարել, բայց թե երկրորդ նախագահը արձագանքի, ադա իր գրասենյակի ղեկավարի ոճը հավանաբար կդադարանի: Մ. Մ.

Վաչիսյանը կոչ է անում Բախին՝ դադարեցնել Բուդադեցի հետ ձեռք բերված դայանապարկությունը

ԱՄՆ դեմոստրացիայի խոսնակ Վաչիսյանը երեկ Վաչիսյանում կայացած ձեռագրույցում հայտարարել է, որ ԱՄՆ-ն կադր է դադարեցնում Ադրբեջանի հետ՝ կոչ անելով կասարել Գոնգարիայի առջեւ ստանձնած դասախաննները՝ կադրված Ռամիլ Սաֆարովի էֆսրադիցիայի եւ Բախինում նրան ներում շնորհելու հետ: «Գայսնի է, որ Գոնգարիայի կողմից Ռամիլ Սաֆարովին ազատ արձակելուց անմիջապես հետո դեմոստրացիայից հայտարարությանը համոզեւ եկավ եւ կոչ արեց Ադրբեջանին՝ Սաֆարովին ազատ արձակելու դիմաց կասարել Գոնգարիայի առջեւ ստանձնած դասախաննները», ասել է Նուվանը՝ հավելելով, որ ԱՄՆ կառավարությունն այդ հարցի կադրակցությամբ որոշ մտավայություններ ունի: 2004-ին Բուդադեցում հայ սոդա Գուրգեն Մարգարյանին ֆան ժամանակ կացնահարելու

համար ցմահ դասադարսված Ռամիլ Սաֆարովը օգոստոսի 31-ին էֆսրադիցիայի էր ենթարկվել եւ ուղարկվել Բախին, որտեղ նրան նախագահ Ալիեւը ներում էր շնորհել: Նույն օրը Գայասանը խզեց դիվանագիտական հարաբերությունները Գոնգարիայի հետ, դասադարսող եւ մտահոգիչ հայտարարություններ արեցին Ռուսաստանը, Եվրոմիությունն ու ԱՄՆ-ն: ԱՄՆ-ն նախ դեմոստրացիայից, այնուհետեւ նախագահ Օրաճանյի սարածած հարդրագրություններում մտահոգություն հայտարարվեց Սաֆարովին ներում շնորհելու վերաբերյալ: «Մեր խորին հիասթափությունն ենք հայտնում Ադրբեջանի իշխանություններին Ռամիլ Սաֆարովին ներում շնորհելու հետ կադրված: Կարծում ենք՝ այդ արարքը կվճարի սարածած արձանագրության թուլացմանը: ԱՄՆ-ն նաեւ դադարեցնում է բացատրություններ Գոնգարիայից Սաֆարովի էֆսրադիցիայի վերաբերյալ», ավելի

վաղ հայտարարել էր դեմոստրացիայի ներկայացուցիչ Պատրիկ Վեներելը: Այս ընթացքում բազմաթիվ հայտարարություններ են հնչել նաեւ հունգարական կողմից: Թեմեք դա գործար էր, որի արժեքը, ըստ կրկնվող տնդումների, կազմում էր 2-3 միլիարդ դոլար, սակայն հունգարական կառավարության ներկայացուցիչները հայտարարում են, թե էֆսրադիցիան միջազգային իրավական նորմերի սահմաններում է իրականացվել, մինչդեռ Բախին չի դադարեցնում Բուդադեցի սված խոսուներ: Բանակցությունների ընթացքում ադրբեջանական կողմը խոստացել է, որ Սաֆարովը արձակվելու է կրել իր դասիժը Բախինում, սակայն հենց նույն օրը Ալիեւը ոչ միայն ներում է շնորհել մարդաստանին, այլեւ մայրի կոչման արժանացրել, նվիրել բնակարան եւ 8 արվա աշխատակարծ: < . < .

«Օրանժ» եւ ֆադաբադիտարանը կ'արձակեն համագործակցել

Երեւանի ֆադաբադիտարանը Սարգսյանը հանդիմել է «Օրանժ Արմենիա» ՓԲԸ-ի նորանա- նակ գլխավոր սնօրեն Ֆրանսիս Ժելիբերի հետ: Զաղափառեցը համոզմունք է հայտնել, որ «Օրանժ Արմենիայի» հետ ներկա համագոր- ծակցությունը կ'արձակվի ու կ'ընդլայնվի՝ նդաստելով մայրա- ֆադաբադիտարանի համարակա- նային ծրագրերին: Զաղափառեցը նշել է, «Երեւանի ֆադաբադիտարանի ու «Օրանժ Ար- մենիայի» միջեւ համագործակցու- թյամբ ստացված միջոցային նա- խագիծն իրականացվեց հաջողու- թյամբ, ինչի շնորհիվ Երեւանի ալ- ժուրների ուղեւորներն այսօր ա- ղեն օգտվում են անվճար Wi-Fi ին- տերնետից: Այսօր ընկերությունը հանդիսանում է ֆադաբադիտարա- նի լավագույն գործընկերներից մե- կը»: Իսկ Ֆրանսիս Ժելիբերը նշել է, որ «Օրանժ Արմենիան» նույնպես ակնկալում է իրականացնել հա- մատեղ նոր ծրագրեր ֆադաբադիտարանի աջակցությամբ: Ի. Պ.

Երեւանի Ավան եւ Նոր Նորվազական շրջաննե- ռի ընդհանուր իրավասության դասարանում այսօր կ'ընկերակցվի «Հարսնաբարի» գործով դասավարտու- նը: Դասական նիստը կ'անվանվի դասավոր Դա- վիթ Հարությունյանը: Հիշեցնենք, որ ՀՀ գլխավոր դասավարտությունը մեղադրանք է առաջադրել Գա- ռիկ Մարգարյանին, Դավիթ Արամյանին, Արթուր Բաբոյանին, Արման Բաղդասարյանին, Արման Խա- չատրյանին եւ Նորայր Հայրապետյանին, որովհետեւ «Հարսնաբար» ռեսուրսային համալիրում ծեծի էին ենթարկել ռազմական բժիշկներ Վահե Ավետյանին,

հողվածի 2-րդ մասի 1-ին եւ 3-րդ կետերով: Այսինքն՝ դիտարկությունը մեկ ուրիշն մարմա- կան վնասվածի դասառնում, որը վնասվածի չէ կյանքի համար, բայց առաջացրել է առողջության ծեծական ֆայնայում կամ ընդհանուր աբխասումա- կության մեկ տրոհից տակաա զգալի կայուն կո- ռուս: Նույն արարքը, որը կասարվել է երկու կամ ա- վելի անձանց նկատմամբ, դասվում է ազատագր- մամբ առավելագույնը 5 տարվա ժամկետով: Երրորդ կետը, որով մեղադրվում են անբասանյալները, ծեծն է, որը դասվում է տուգանքով՝ նվազագույն

«Հարսնաբարի» գործով դասավարտությունն՝ այսօր

Եթե մեղադրանքը հաստատվի, ամբաստանյալներից յուրաքանչյուրին 15 տարվա ազատազրկում է սպասում

Արսակ Բայրաբյանին, Գարիկ Սողոմոնյանին, Արկա- ղի Աղաջանյանին եւ Էդգար Նիկոյանին՝ Վահե Ա- վետյանին դիտարկությունը դասառնելով կյանքի համար վնասվածի ծանր վնասված, որն անզգուշու- թյամբ առաջացրել է մահ, Արսակ Բայրաբյանի եւ Գարիկ Սողոմոնյանի առողջությանը՝ միջին ծան- րության վնաս, առողջության ծեծական ֆայնայումով, իսկ Արկաղի Աղաջանյանին եւ Էդգար Նիկոյանին մարմնական վնասվածներ չեն դասառնվել: Մեղադրյալների նկատմամբ հարուցված քրեական հողվածները մի ֆանիսն են: Նրանց բոլորին առա- ջադրվել է մեղադրանք ՀՀ ԶՕ 112-րդ հողվածի 2-րդ մասի 6-րդ եւ 14-րդ կետերով՝ դիտարկությամբ ա- ռողջությանը ծանր վնաս հասցնելու հասկանիւնե- ռով, որի համար սահմանվում է դասառն 5-10 տարվա ազատազրկում: «Հարսնաբար»-ի գործով անցնող ամբաստանյալ- ներին մեղադրանք է առաջադրվել նաեւ ԶՕ 113-րդ

աբխասավարձի առավելագույնը հարյուրադասիկ չափով կամ ուղիղ աբխասամենքով՝ առավելա- գույնը մեկ տարի ժամկետով կամ երկու ամիս կա- լանով: Վերոնշյալ երեք կետերի առավելագույն դա- ժիժները գումարելիս ստացվում է, որ յուրաքանչյուր ամբաստանյալ դասավարտության ավարտից հետո կազատագրվի 15 տարի ժամկետով:

Հիշեցնենք, որ «Հարսնաբար» ռեսուրսային հա- մալիրը դասավարտում է ՀՀ ԱԺ դասազամավոր, ֆու- թբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Ռուբեն Հայրապե- տյանին: Նախաճանաչության ընթացքում դարձ է դա- ձել, որ Հայրապետյանը դեմոկրատիկ վայրում չի եղել, ավե- լի ու խոսակցություններ տարածվեցին, որ Հայրա- պետյանը տեղյակ է եղել իր ռեսուրսանում տեղի ունե- ցած միջադեմին եւ ինքն է հեռախոսով հրամայել ծեծել այցելուներին: Ինքը՝ Հայրապետյանը, հերքում է այդ տեղումը: Նա երկու անգամ հարցախոսվել է, լսել են նաեւ նրա հեռախոսագրությունն ու ուսում- նասիրվել հեռախոսագրությունը, սակայն դրանք դե- ռեսա չեն հրատարակվել: Տեղի ունեցածը բողոքի մեծ ալիք բարձրացրեց հասարակության շրջանում, որն առավելադեմ սրվեց բժիշկ Վահե Ավետյանի մահից հետո: Տեղի ունեցան բողոքի ակցիաներ, մո- մավառություն եւ տրք: Ազգային ժողովում փորձ ե- դավ արտահերթ նիստ գումարելու, սակայն դարձ- վեց, որ դասազամավորների անհրաժեշտ ֆանակ չի ադախովել:

Ռեսուրսանի սեփականատեր Ռուբեն Հայրապե- տյանն այդ ընթացքում հանդիմեց նախագահ Սերժ Սարգսյանին, ինչից հետո հայտարարեց, որ վայր է դնելու դասազամավորի իր մանդատը: Մանդատը վայր դնելու մասին հայտարարությունը Ազգային ժո- ղովի այս տարվա առաջին նստաբանում կարդաց ԱԺ փոխխոսնակ Էդուարդ Շարնազանովը: Եթե Հայրապետյանը 15 օրվա ընթացքում դիմումը հետ չվերցնի, կզրկվի դասազամավորական մանդատից:

ՎԱՍՄԻԿ ՎԱՐՈՒԹՅԱՆՆԵՐ

Պեղումներ Սոթնում ու Նորաբակում

Գեղարվուների մարզի Սոթ գյու- ղում ամռանը կատարված հնագի- տական ուղեւորները հայտնաբերել են հնագույն բնակավայր: Պարզ- վել է, որ մարդիկ այնտեղ ալիկով կառն են վարել դեռեւս վաղ, մի- ջին, ու թրոնգի ու վաղ երկաթի դարաբաններում (մ.թ.ա. 4-րդ հա- զարանյակի երկրորդ կեսից մինչեւ առաջին հազարամյակի սկիզբը): Ըստ «Արմենիայի» ուղեւորներն իրականացրել է Գիտությունների ազգային ակադեմիայի հնագիտու- թյան ու ազգագրության ինստիտու- տը՝ համագործակցությամբ Հայելի ու Թյուրքմենի (Գերմանիա) հա- մալսարանների: Պեղող հնագետը նշել է, որ բնա- կավայրն ունեցել է տուր 4 հեկտար մակերես, իսկ դարադաս վեր- նամարը՝ մեկ հեկտար մակերես: Բնակավայրի կենտրոնական հաս- վածում ուղեւոր է դամբարան, որ-

տեղ թաղված է եղել հավանաբար շատ նախնական մեծահասակ մարդ: Պեղումների ընթացքում հայտնաբերվել են խեցեղեն, բրոն- զե զենք ու գորգեր, կենդանիների ոսկորներ, աղակալե են փիրուզե ու- լուններ, մասանիներ եւ այլն: Պե- դածո նյութերը փաստում են, որ Սոթ գյուղում մարդիկ վաղ ժամա- նակները զբաղվել են երկազոր- ծությամբ ու անասնադառնու- թյամբ, զարգացած են եղել եւ ար- հեսները: Գեղարվուների մարզի Նորաբակ գյուղում նույնպես արավախում- բը վաղբրոնզեդարյան դամբարան է ուղեւոր: Այստեղ էլ թաղված 5 մարդ է հայտնաբերվել, նաեւ բրոնզե ու երկաթե տուր 40 առարկաներ: Հնագիտական ուսումնասիրու- թյունները Սոթում ու Նորաբակում կատարվել են նաեւ հաջորդ տարի: Ի. Պ.

«Տանգիսուս դեմ է արձակվում այն, ինչ արել ենք մինչեւ օրս»

1-ին էջից Իսկ ընդհանրապես՝ համագոր- ծակցության գործիքները դեմ է համադասասխանեն ժամանա- կակից աբխարիի դասառնելուն: «Մենք բաց ենք գործում: Մեր գոր- ծընկերները գիտակցում են, թե ինչպիսիք են մեր արտադրանքը ֆադա- ֆականությունը: Հայաստանի նա- խագիծն ու Ռուսաստանի Դա- ռության նախագահի վերջին հանդիմունքն ժամանակ վերջինս նշեց, որ Հայաստանը յուրաքան- ծեծ երկիր է, Ռուսաստանի հետ սահման չունի, եւ դեմ է ստեղծել այնպիսի գործիքներ, որով կհա- մադասասխանեն մեր երկրի յու- րահասկությանը» Հայաստանի արտգործնախարար Էդուարդ Նալբանդյանից «Ժա- ռանագությունից» Ռուբիկ Հակո- բյանը հետաքրքրվեց ադրբեյջանցի մարդաստանի արտահանմանից հետո արտադրանքը ֆադաբադիտարանը կարող է իրադարձել իր յուրաքանչյուր համադասասխան երկրնե- ռից Հայաստանը չի կարող առա- ջարկել ճանաչելու ԼՂՀ-ն: Է. Նալբանդյանն ի դասասխան

նշեց, թե Հայաստանի ձեռնար- կած ֆայլերի արդյունք է միջազգա- յին համադասասխան միտադասու- արձագանքը տեղի ունեցածին, ու դա ոչ միայն վերջին օրերի, այլև տարի- ների աբխասանի արդյունք է: «Մենք դեմ է հանգիստ արտադ- րանը, որն ըմբռնում ունի մի- ջազգային համադասասխան կողմից, որը կարող է բերել այսպիսի դա- յաններում միտադասու այս ար- ձագանքին եւ Հայաստանի աջակ- ցությանը»: Նա նաեւ նշեց, թե ան- մեն ինչ չէ, որ հայտնի է դառնում, օրինակ սասնյակ երկրների ար- զործնախարարներ զանգահարել եւ լիակատար աջակցություն են հայտնել Հայաստանի ջանքերին: «Կարեւոր է այս դասառնությունն չձեռնարկել այնպիսի ֆայլեր, որ մեր սակից խալին դուրս գա: Այն- ղիսն ու դեմ է շատ զգուշ եւ ճիշտ արտադրանքներն այն ֆադաբադիտարանը, որը բերում է այսօրվա ար- դյունքներին՝ միջազգային հան- րության կողմից մեզ աջակցե- լուն»: Իսկ ԼՂՀ-ի վերաբերյալ Հա- յաստանի ներկա դիրքորոշումը մի- ջազգային մանդատ ունեցող հա- մադասասխանների մոտեցմանը

համահունչ է, նրանք արտադար- սում են նաեւ միջազգային հան- րության կարծիքը: «Հանգիստ դեմ է արձակվում այն, ինչ ար- ել ենք մինչեւ օրս», ասաց Է. Նալբանդյանը: ԲՀԿ-ական Վահե Էնֆիաջա- նին խիստ էր անհանգստացնում այն փաստը, որ տղաները գիտու- թյան թեկնածու են դառնում հա- տուկ բանակից ազատվելու հա- մար: Սակայն դասառնության նախարար Սեյրան Օհանյանի դասասխանը հավանաբար հան- զագացրեց նրան, ով նշեց, որ տարի- ներում կար նվազում են այն հաստատությունները, որով բանա- կից տարվածան հնարավորություն են տալիս «ուսումնասենք» տղա- ներին, կրճատվում են նաեւ աստի- րանտուրայի տեղերը, բացի դա- մից՝ անեն գորակոչից հետո զին- վորական դասառնությունը ստուգում է գորակոչի գործընթացը նաեւ այդ մասով: Նախարարը նաեւ առիթից օգտվեց ու նշեց, թե վերջին գորակոչի ժամանակ ար- դարությունը դասառնելու հա- մար բավական ֆայլեր են ձեռ- նարկվել:

Մ. Խ.

Փոքր խմբակցության դասա- մավորները ներկայացված կլինեն 3 հանձնաժողովում

Երեկ Ազգային ժողովում վերսին ֆնանկավում էր ԱԺ նախագահի եւ Դավիթ Հարությունյանի՝ ԱԺ կանո- նակարգում փոփոխությունների այն նախագիծը, որով փոքր խմբակ- ցություններին հնարավորություն է սրվելու ԱԺ 3 հանձնաժողովում ներկայացված լինել: Այն ընդունվել էր առաջին ընթերցմամբ եւ հասուկ ընթացակարգով, այսինքն 24 ժա- մուն դեմ է երկրորդ ընթերցում անցնել: Ընդդիմադիր եւ այլ դաս- զամավորների մի շարք առաջարկ- ներ հաբի առնելով՝ այս օրինա- ծի մի ֆանի նոր դրույթներ ֆնանկ- վեցին առաջին ընթերցմամբ, բուն փոփոխությունն ընդհանրապես՝ երկրորդ ընթերցմամբ: Առաջարկե- ռի ներառման հետեւանով արդեն հնարավոր կլինի հանձնաժողովում ներկայացված, բայց այլ հանձնա- ժողովի նիստին մասնակցելու դասառնող դասազամավորի բա- ցակայությունը հարգելի համարել: Բացի դրանից՝ խոսում ենք, որ կարելի է վերանայել այն դրակ- սիկան, որ բոլոր հանձնաժողովնե- ռի նիստերը ուրբաթ օրը, ժամը 11- ին են տեղի ունենում, եւ այդ նիս-

տեղ ցրել շարքով տարբեր օրերի են ժամերի վրա՝ խորհրդարան այդ առումով ժամանակացույց է սահ- մանելու: Զբավարարվեց ՀՀԿ այն առաջարկը, որ դասազամավորը մե- կից ավելի օգնական ունենա: Մ. Խ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԴԵՐԻՑ Հայաստանի հասարակայնի համադասասխանի ղեկավարը Է. Նալբանդյանը: Հեռախոսահամարը՝ 060 271117: Էլ. փոստը՝ azg@azg.am, azg2@arminco.com

ՀԱՅ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ

Բարեկամության կամուրջ՝ Կարբիի եւ Աթինայի միջեւ

Հայ-իտալական բարեկամությունը դարերի դասնություն ունի, որն այսօր բարունակվում է սարաբնույթ ու սարսեռասկ ձեռնարկներով: Եվ ահա՝ համագործակցության նոր ծրագիր: «Հայաստանը խաղաղության խաչմերուկ» այս խորագիրն է կրում ֆուլկլորային փառասունը հայ-իտալական մշակույթների փոխանակման, ճանաչողական համագործակցության բաղադրանքներում: Այդ ծրագրի նախապայման է մշակութային երկխոսության միջոցով խթանել սարածագրանի ճանաչմանն ու զարգացմանը, ինչպես նաև խաղաղության դաստիարակմանը: Արդեն երկու օր է, ինչ Հայաստան են ժամանել Իտալիայի Լացիոյի Գահանգի «Չիոչիարիա» մշակութային ասոցիացիայի նախագահ Պրոֆ. Կլաուդիո Ֆորսոնան, Իտալիայի Ֆրոզինոնե քաղաքի Աթինա ֆալոպի «Վալե դի Կոմինո» ֆուլկլորային (նախագահ Լուչիանո Սարդան), որը Հայաստանում մասնակցելու անդամակի ֆուլկլորային համագործակցության:

«Ավանդական սոների վերածնունդ» կրթամշակութային ՀԿ-ի նախագահ Կրիստինա Բադրամյանը «Ազգի» հետ զրույցում ասաց, որ 2010-11թ. Աթինա ֆալոպում անցկացվող ամենամյա ֆուլկլորային փառասունին Հայաստանը մասնակցել է «Տոնացույց» ֆուլկլորային խմբով: Կեղարյա դասնություն ունեցող Աթինայի «Վալե դե Կոմինո» ֆուլկլորային խմբի եւ այլ խմբերի ներկայացուցիչներ մեկ տարի առաջ ժամանել են Հայաստան, հյուրընկալվել Արագածոտնի Կարբի գյուղի Վահան Թեթյանի անվան դպրոցում եւ այդ օրվանից սկիզբ է առել ջերմ համագործակցությունը:

Սեպտեմբերի 11-ին Արագածոտնի մարզի Կարբիի Վ. Թեթյանի անվան դպրոցի բակում տեղի ունեցավ համապատասխան երեկո: Պատվերը հանձնարեցին Գեղեցիկ համազգեստով դպրոցի սաներն ու ուսուցչական կազմը, Արագածոտնի փոխմարզպետ Արամ Արսենյանի, գյուղի հոգեւոր հովիվ Տեր Եփրեմ Բաղդասարյանի եւ սնօրեն Արսեն Օհանյանի գլխավորությամբ, Իտալիայից ժամանած հյուրերին դիմավորեցին աղուհացով: Դենց դպրոցի բակում ֆուլկլորային ուրախ երգով ու դարով հանդես եկավ մի ֆանի համարներով, որից հետո հանդիսությունը տեղափոխվեց դպրոցի դահլիճ: Եփրեմ Բաղդասարյանի կողմից անցկացվեց փառասունը: Դենցեցին Հայաստանի եւ Իտալիայի ղեկավար օրհներգերը դպրոցի ֆառաձայն երգչախմբի կատարմամբ (գեղ.

դեկ. Մարիեսա Մկրչյան): Երգչախումբը կատարեց եւս երեք ստեղծագործություն, որոնք ընդունվեցին ջերմությամբ: Արսեն Օհանյանը ողջունելով ներկայից ու հյուրերին, մաղթեց, որ մեկ տարի առաջ սկիզբ դրված բարեկամությունը առհավեք լինի: «Հայ ժողովուրդը երկրորդում է խաղաղությունը, այլ ոչ թե կացնին: Մեր հետուները մշակույթի, ստորի գործիչներն են, ու մենք այսօր ազգովին տնօրեն ենք մեր հաղթանակը: Կարբի-Աթինա բարեկամության կամուրջը զգված է եւ այն կարունակվի սերունդների միջոցով», ասաց Արսեն Օհանյանը:

Ջերմ ու հուզիչ էր Աթինայի ֆալոպի Գահանգի Ֆորսոնա Լուչիայի ողջունը, որից հետո կարբեցիների ողջունեցին Լուչիանո Սարդան եւ Կլաուդիո Ֆորսոնան:

Հայաստանի «Տոնացույց» խմբի ելույթին հաջորդեց «Վալե դի Կոմինո» խմբի հրաշալի ելույթը: Գույների վառ ներդաշնակություն, ազգային սարագի ներկայացում, երգ, դար ցուցադրեցին իտալացիները: Այնքան ջերմություն ու սեր կար ողջ ձեռնարկի ժամանակ, որ ռոմբենտը անց բեմում սեղ չկար դարձնել համար: Բոլորը համախմբվել էին ու դարձան էին հայկական եւ իտալական ազգագրական դարեր՝ ձեռ-ձեռք բռնած: Այս խաղաղության խորհրդանշանով սկիզբ առած ձեռնարկը վերածվեց իսկական տոնի եւ երաժշտության ծայրը լցվեց Կարբիի մերձակա բնակավայրը՝ արձագանքելով, որ բարեկամության կամուրջը զգված է: Այնուհետեւ հյուրերը այցելեցին Կարբիի սրբ. Ասվածածին եկեղեցի, սաացան ֆահանայի օրհնությունը, ծաղիկներ դրեցին զոհվածների հուշարձանին, այցելեցին Օհանյանի եւ Կարբիի ծորում համեստեցին հայկական համեղ ուտեստները: Ֆուլկլորային երեկ ընդունել են Ուզան գյուղում, իսկ այսօր Իտալիայից եկած փակիչ ելույթով հանդես եկան Ահարալ ֆալոպի, այնուհետեւ կայցելեցին Հայաստանի դասամշակութային վայրեր:

Նշեն, որ անդամակի ձեռնարկի հովանավորն է ՀՀ մշակույթի նախարարությունը, աջակցություն է կոնոմիկայի նախարարության տուրիզմի վարչությունը, Արագածոտնի մարզպետարանը, Ահարալի ֆալոպի, Ուզանի գյուղապետարանը եւ Կարբիի Վ. Թեթյանի անվան միջ. դպրոցը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԿՐՉՅԱՆ, Արագածոտնի մարզ

Հանդես կգա Բորոդինի անվան կվարտետը

Սեպտեմբերի 15-ին ժամը 19.00-ին՝ Արամ Խաչատրյան համերգասրահում տեղի կունենան կամուրջի երաժշտության համերգ՝ մասնակցությամբ Բորոդինի անվան կվարտետի: Հանդես կգան Ռուբեն Ահարոնյանը, Սերգեյ Լոնովսկին, Իգոր Նայդիդե եւ Վլադիմիր Բալչիդը: Համերգը նվիրվում է Ռուբեն Ահարոնյանի 65-ամյակին: Ի. Պ.

Ինչպես յայտնի է, բանաստեղծ Ջարեհ Խախունին այս տարու փետրվարի 3-ին ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի կողմից արժանացավ «Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց» բարձրագույն դասնական: Ահա այս առթիվ Հայաստանից կազմակերպված կառավարական-մշակութային դասնականությունը սեպտեմբերի 3-ին ժամանեց Աստվածուհի Արամ Խախունի ծննդավայրում յանձնելու Հայաստանի բարձրագույն բանաստեղծ: Պատվիրակության կազմում էին ՀՀ նախագահի օգնական Ալեքսի Պետրոսյանը, Հայաստանի Գրողների Միության նախագահ Լեւոն Անանյանը, «Սփիւռք» Գիտատնտեսական կենտրոնի սնօրեն, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, դոց. Սուրեն Դանիելյանը, նոյն կենտրոնի աշխատակից, գրականագետ Զմարիկ Աբրահամյանը: Պատվիրակության անդամները, նախ, առաջին օրը դասնական այցելություն տուցին բանաստեղծին, զրուցեցին նրա գրական հսկայական

կանոնների վկայությունն է սասանակների ընդմեջը: Հանդիսավար Մարիան Տրամբեանը իր կարգին շնորհակալություններով մեծարեցին, հրավերեց իր. Ալեքսի Պետրոսյանին յանձնելու բանաստեղծ: Վերջինս կարգա ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի հրամանագիրը, ապա բանաստեղծի լայն բախն անրացրեց փառաւոր բանաստեղծը այս առթիվ յայտնելով նախագահի խնդակցությունը: Ելույթներից առաջ տեղի Տրամբեանը ընթերցեց ՀՀ Սփիւռքի նախարար Հրանուշ Հակոբյանի շնորհակալական ուղերձը: Ընթերցուց նաև դեղատոմարի արձակագիր Արամ Սեփեթեանի շնորհակալական խօսքը: Այնուհետեւ անդամակի մոտեցավ ՀԳՄ նախագահ Լեւոն Անանյանը, որը, նախ, բանաստեղծին յանձնեց Միության լիիրա անդամակցության տոմար, ապա արժեւորեց վասակը: «Պատվական բազմա եմ արժեւորում,- ասաց նա: - Ես սա համարում եմ նաև

Մեսրոպ Մաշտոցի առջև ծնրադիր բանաստեղծը...

վասակի, նոր ստեղծագործական ծրագրերի տուր: Ջարեհ Խախունին խորունկ շնորհակալությամբ էր լցուած հանրապետության նախագահի իր համար անակնկալ բարձր գնահատության համար: Սեպտեմբերի 4-ին հայաստանի դասնականներին Հայոց դասնականներում ընդունեց դասնականի ընդհանուր փոխանորդ, Արամ արք. Աբեղեանը: Հայոց ընթացում օգտակարություն գրամշակութային եւ եկեղեցական բնույթի հիմնահարցեր, ընդգծուեց յուրաքանչյուրը գրական ջրկաթի առաջնային դերը Սփիւռքի ընդհանուր համադասնականում: Սրբազան հայրը դասնական եկեղեցու առջև կանգնած դժուարությունների եւ դրանց յաղթահարման իրաւաստական ուղիների մասին: Այնուհետեւ նա հիւրերին ուղեկցեց դասնականի ցուցասրահները, որոնց մեջ ճանաչում է հայոց դասնականները 15-րդ դարից ի վեր: Վեց դար բարունակ դասնականները եղել են մնացել է արեւմտահայրության ազգային համահաւաք առաջնային ամրոց ժողովուրդը իր հոգեւոր հայրերի հետ կռել է ոգու դասնական, ինչպէս Պոլսում, այնպէս էլ Արեւմտեան Հայաստանի գաւառներում: * * *

Սեպտեմբերի 4-ին յեսնիջօրէին դասնականի դասնականի մեջ հարիւրից անելի հիւրեր մասնակց եղան շնորհակալության Արամ արք. Աբեղեանի, հոգեւոր եւ մշակութային կարկառուն դեմքերի, Հայաստանից ժամանած հիւրերի, այդ թում Սեւոպեան սնեստական համագործակցության մեջ Հայաստանի ներկայացուցչի օգնական Վազգէն Խոբարեանի ներկայութեամբ: Հանդիսութիւնը բացեց Արամ արք. Աբեղեանը, որը յայտնեց իր անհուն գոհունակութիւնը համայնքի նախարար բանաստեղծի դասնականութեան առթիւ: Նա լայնազոյն ներկայացնում է իսթանբուլի հայրապետական գրականութեան ասանդոյթն ու ներկան: Ընդամենը մի ֆանի ամիս առաջ նոյն բանաստեղծը արժանացավ Ռոմբեր Հաստեղծանը, հիմա բանաստեղծ Ջ. Խախունին: Ըստ էության դա Պոլսոյ գրական դպրոցի բարունակա-

հայ տղազրութեան 500-ամեակի փառաւոր ձեռնարկների բարունակութիւնը այստեղ արեւմտահայ գրական ուսանում: Եւ ինչ հրաշալի խորհուրդ կայ,- ընդգծեց Լ. Անանյանը,- որ իրար ետեւից Պոլսոյ երկու խոնոր արեւմտահայերէն արժանանում են բարձր գնահատության անկախ Հայաստանի նախագահի հրամանագրով: Լ. Անանյանը շեշտեց, որ մեծ է Ջ. Խախունու դերը իբրեւ ազատագրութեան բանաստեղծի. նրա հայաւարտեց երգերը մեր ժողովրդին մոտեցրել են հայոց երկրի ազատութեան իղձերին:

Ապա ելույթ ունեցավ գրականագետ Սուրեն Դանիելյանը Նա հանգամանակից, բայց հակիրճ, հաղորդական ոճով ներկայացրեց ազգագրային բանաստեղծի ստեղծագործական յակամիւտերը բարունակաբար ընդգծելով նրա, Ռոմբեր Հաստեղծանի եւ Պոլսոյ ջրկաթի ակնառու միա դեմքերի դասնական առաւելութիւնը, որոնք սփիւռքեան բազմազան վերադարձին Պոլսին արեւմտահայ գրականութեան առաջնային բնագիծը ամերիկահայ, ֆրանսահայ, ինչպէս նաև Մերձարտ Արեւելի գրական կեանքի համադասնականում: Ջ. Խախունու բարունակեց այն տոնակի բանաստեղծական գրկերակը, որը վերցրել էր Դանիել Վարունից եւ Վահան Թեթեանից: Այսօր իր ձեռքին է արեւմտահայ նորագոյն բանաստեղծութեան դրօշը:

Խօսք առաւ Ջ. Խախունու բանաստեղծութեան հայրենի մասնագետ Զմարիկ Աբրահամյանը, որը շեշտեց, թէ Մ. Մաշտոցի բանաստեղծութեան հայրենից հայ բանաստեղծութիւնը զգացական սարերից ազատագրող երգիչն է, սակայն այսօր իմը աղաւթնում է իր զգացական դրօշակունին: Նա իր ելույթը հնտօրէն զարդարեց Ջ. Խախունուց բերուած ֆաղորտներով եւ անփոփոց անակնկալ ընդհանրացումներով: «Սիրելի Պրն. Խախունի, այսօր Մեսրոպասօն է, ինչպէս ինձ յուշել է ժամանակին Ջեր համայնքի միա հսկան Ռոմբեր Հաստեղծանը»:

Ջ. Խախունու շնորհակալական խօսքը իմաստակարար էր եւ յուզական: Նա նշեց, որ գաղափարային է այս օրը իր կեանքում: Իր իմացական ձգտումի դասնական է այն, որի սկզբնաւորութիւնը ու թիրախը եղել է մնում են Մեսրոպ Մաշտոցն ու հայ սրբագործ գիրը: «Ես,- ասաց նա,- միտք հաւասարիմ մնացի Մաշտոցին: Ուժ միտք անկէ առի սկզբնաւորելով առաւելակալական խորհրդանշանայինութեան նոր բարձր մի զաղափարախօսութիւնը»: Վերջում նա խորին շնորհակալութիւն յայտնեց Հանրապետութեան նախագահ Պրն. Սերժ Սարգսյանին, նրա նուիրակ օգնականին, ինչպէս նաև գրական սիրելի ընտանիքի անդամներին Ռոմբեր Հաստեղծանին, Լեւոն Անանյանին, Սուրեն Դանիելյանին եւ այդ ընտանիքի նորանուտ անդամ Զմարիկ Աբրահամյանին: Նա շնորհակալութեան մեջ առանձին յուզական բաժին կազմեցին ՀՀ Սփիւռքի նախարար Հրանուշ Հակոբեանը, Պատվիրակության ընդհանուր փոխանորդ Արամ արք. Աբեղեանը, ինչպէս նաև Պոլսոյց իր հաւասար գրչընկեր Արամ Սեփեթեանը: Վերջում բացուեց սիրոյ սեղան, որտեղ հրավերեցին առիթ ունեցան մոտեցնել Արթուր Ծիւղիւտեան անդին, ընտանիքի միա անդամներին եւ յայտնել հոգատութեան անխառն հիացումը վասակի ու գնահատմանի հանդէմ:

«Սփիւռք» գիտատնտեսական կենտրոնի լրատական բաժին Իրաւադրու-երեւան

Այս վերնագրով Հվեյցարիայում գործող «ժան ժենու ՍԱ» հրատարակչությունը վերջերս լույս է ընծայել մի հրաշալի հասոց, որի առաջաբանը եւ մեկնաբանությունները գրել է Չիկագոյի արվեստի ինստիտուտի լուսանկարչական բաժանմունքի հիմնադիր **Ղեյվիդ Տրեյվիսը**: Նախաձեռնությունը **Քարչ Կարի Էստրեյխա Զարչին** է եւ Ամերիկայում բարձրակարգ գործերի հայտնի «**Ղեյվիդ Գոդին**» հրատարակչասանը:

Գրախոսելով այլոսը՝ «Արմինյն միրոր-սիեթեյթ» շաբաթաթերթում **Ղեյվիդ Արիլը** գրում է.

Անցյալ տարի Յուսուֆ Զարչի հեղինակությունը վերստին արժեարժեք էր ապրիմը՝ Էստրեյխասան, ամուսնու լավագույն գործերից 27 լուսանկարներ նվիրաբերեց Ամերիկայի հայկական գրադարան-թանգարանին:

Յուսուֆ Զարչի

րանին՝ ԱԼՄ-ին, Ուոթերթունում, որտեղ դրամ մեծական ցուցադրության են դրված: Այժմ այս այլոսն է գալիս, կազմողներից բացի նաեւ Զարչի ինքնատիպ մեկնաբանություններով, բացատրություններով ու սուվերի անձնանուրբ զգացողության սեր արվեստագետի ներառմամբ:

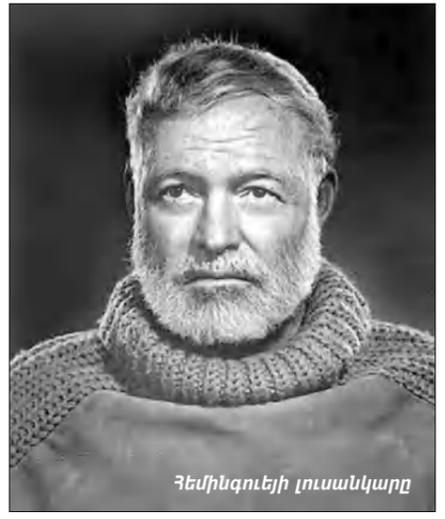
Զարչի մեկնաբանությունները վերցված են նա երկարամյա օգնական Ջեյմս Ֆիլդերի 1988-ին կատարած մի շարք հարցազրույցներից: Ֆիլդերը ժամերով լսել էր վարդապետի խոսքերն ու բացատրությունները իր «բնորոշների» վերաբերյալ:

Այլոս-գրքի առաջաբանում ներկայացված են կենսագրական սվայներ: Յուսուֆ Զարչը ծնվել է 1908 թվին Արեւմտյան Հայաստանի Մերսին քաղաքում, որ 1915-ին դառնում է բազմաթիվ այլ քաղաքների թվում, թուրքական վայրագությունների թափանքով: Նրա հարազաններից շատերն են զոհվում, իսկ իր ընտանիքը է բռնաբարվում սիֆի համաճարակից: Խորհրդային ընթաց

միին ի վերջո հաջողվում է փախչել եւ դուրս գալ Երկրից՝ թողնելով տուն, ունեցվածք եւ խնայողություն: Գնացողը հասնում են Սիրիա: Հայրը փորձում է Հայկումն սեղանակրել: Այդտեղից մի քանի տարի անց, 16 տարեկան հասակում Յուսուֆին նավով ուղարկում են Կանադա՝ միանալու հորեղբորը՝ Ջորջ Նախաբին, որին նա երբեք չէր տեսել: Ջորջը լուսանկարիչ էր Երբերում (Քվեբեկ) եւ նկատելով Հովսեփի (Յուսուֆի) ձիրքն ու կարողությունները այդ աստիճանում, ֆաջայեղում է նրան եւ ուղարկում Բոստոն, մեկ ուրիշ հայ լուսանկարչի՝ Ջոզեֆ Կարոյի մոտ որոնելու աշակերտ աշակերտելու եւ մասնագիտանալու: «Նա (Ջո Կարոյ) ինձ սովորեցրեց տեսնել եւ տեսածս մտադրել», ասել է Զարչը իր ուսուցչի մասին, որը մահացել է 1939 թվականին:

Յուսուֆ Զարչը Կանադա է տեղափոխվում 1931-ին եւ Օսսավայում բացում իր

նա լուսանկարել է ութսուն տարեկանում եւ ի տարբերություն ուրիշների՝ թիկունքից, թավջութակ նվագելիս, Զարչը գրում է, որ երաժեշտության այդ սուրբ հովանավորը կարծես բանասերկյալ կամ արտոյալ լիներ, որն իր «երաժեշտության հնչյունների ներքին փախչում էր աշխարհից»: Ֆրանսիայում Ալբերտ Ծվայցերին նա լուսանկարել է խորհրդածելիս՝ կարողանալով մեկտեղել բժշկի, երաժեշտի, փիլիսոփայի եւ ասվածաբանի նրա բոլոր հատկությունները: «Նա մեզ (իրեն, կնոջը եւ օգնականին) սուրճ հյուրասիրեց, բացատրելով, որ լավագույն սուրճը իհնդկ սարվա վաղեմությունն ունեցող հաշիկներից լավագույնն էր: Ուժեղ կամփի սեր ամերիկացի համահաշիկ նկարչուհու Ջորջիա Օ' Կիֆին լուսանկարել է Նյու Մեքսիկոյի հարավային մասում գտնվող փոքրիկ քաղաքի իր տանը, սեյսմիկ մուգ դաշի ֆոնին՝ նրա սոփիստիկ ձեռքերը: Իսկ

Ղեյվիդուեյի լուսանկարը

«Զարչ: Լուսանկարչական ադարասից այն կողմ»

սեփական արվեստանոցը: Մասնագիտական հմտություն ձեռք բերելու գործում նա անկախ դեր է խաղացել «Օսսավայի դրամատիկական լիգայում» նրա աշխատանքը: Այնտեղ է նա սովորել բեմական լուսավորության գաղտնիքները, որոնք հետագայում նա օգտագործել է ստեղծելու համար իր «ձեռագիրը» լուսանկարչության ադարասիցում: Հորեղբոր հորդորներին հետեւելով նա օգտվել է նաեւ ղեկավար ղազնյանների՝ հասկալի վարչապետ Ռիչարդ Լայնը Սկեմբլի Քինգի հետ իր անձնական ծանոթություններից:

Այս վերջինիս միջոցառումը է, որ նա ստեղծում է «սրբադասների բնույթ» ստացած Ռիչարդ Չերչիլի իր ամենահայտնի լուսանկարը, որը զարդարում է ներկա հասոցի շաղկերը:

Գրում ընդգրկված են նաեւ նրա մյուս «գլուխգործոցները»՝ Էռնեստ Ղեյվիդուեյի, Օդրի Ղեյվիդուեյի, Ջորջիա Օ' Կիֆի, Պարլո Պիկասոյի, Էլիզաբեթ Թագուիու, Գրեյս Բեյլիի, ինչպես նաեւ ֆիջ ծանոթ անձնավորությունների՝ բժիշկ Թոմաս Կալինի եւ հայագի ղազանի Սթիվը Մուսյանի լուսանկարները: Վերջինս երեւի իրեցել էր նրան իր ղազանելության տարիները:

Զարչը ուներ լուսանկարելու ընթացքում մարդկանց անկաշակառ, հանգիստ վիճակում թողնելու առանձնահատուկ ընդունակություն: Նա որոշակի, երբեմն անհավանական կամ անակնկալ հարցերով փորձում էր բացահայտել իր բնորոշ խառնվածքը, թափանցել նրա ներաշխարհի ամենաթափուկ ծալերի մեջ: Այդ առումով չափազանց հետաքրքրական են նրա մեկնաբանությունները:

Պարլո Կասալիսի մասին, օրինակ, որին

վարանդի ռուս գրող, «Լուիսա» վեպով համաշխարհային հռչակ վայելող Վադիմիր Նաբոկովին՝ իր ղազան թիթեռների հավաքածուից մի գողտրիկ մուռի հետ, որ նա իր հետ էր բերել: «Վերջում նա թիթեռով այդ բացիկը նվիրեց ինձ, կարծես դրանով բնութագրելով բնության կասարելությունն ու գեղեցկությունը», գրում է Զարչը եւ Կարոյին: «Նաբոկովը հրաշալի գրող է, արգասավոր գրչի սեր: Բայց նա ամենավաղ գրավիչ անձնավորությունն է, որին երբեք լուսանկարել եմ: Նրա Կարոյները, ամբարսավան կեցվածքն ու մատուցողությունը անընդունելի էին ինձ համար»:

Իսկ Չերչիլի ղազան բոլորին հայտնի է: Զարչը նրա բերանից անբաժան սիգարը ֆաշի-հանելով ամմիջադեպ «Ֆիսոն» է նրա ղազանը դեմքի արտահայտությունը: Այդ լուսանկարը այնքան տղապորիչ է ստացվում, որ հետագայում հայտնվում է դրոսմաիտների վրա՝ նոր բարձունքների առաջնորդելով Զարչին: Հաստ սվիստեր հագած Ղեյվիդուեյի լուսանկարը արված է Կուբայում, երբ տղան դարձել էր զորավար: Զարչը նաեւ լուսանկարել է հայտնի ղազանի, որոնց թվում կարելի է նշել Ջոն եւ Շակլին Զենեդիներից, Էլիզաբեթ Թագուիուն եւ նրա ամուսնուն՝ Ֆիլիպին:

Նրա լուսանկարներում «ամենահագած» անձնավորություններից շատ քիչ են այժմ կենդանի: Հասոցի վերջին լուսանկարը հարավաֆրիկացի լեգենդար առաջնորդ Նելսոն Մանդելայինն է՝ նկարված 1990 թվականին:

Չերչիլի լուսանկարը

Զարչը վախճանվեց 2002-ին Բոստոնում, որտեղ ադում էր իր կյանքի վերջին տարիներին: Նա անկասկած ուներ իր ուրույն «ձեռագիրը», եւ այս հասոցը գալիս է վկայելու այդ «ձեռագիր» հավերժական ազդեցության մասին:

Ավելացնենք, որ Յուսուֆ Զարչի անունը ընդգրկված է «Միջազգային ով ով է» (International Who's Who) համաշխարհային, միջազգային ճանաչման արժանացած մեծությունների՝ Իրվինգ Պեննի, Ռիչարդ Էյքընի, Ինգվար Բերգմանի, Սեյմուել Բեյթի, Մարիա Կալասի, Լյուչիանո Պավարոսի, Ալբերտ Էյնստեյնի եւ այլոց կողմից:

Պատասխան
ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Ռա չդեժ է մոռացվի: Պեդրո Բայդարյանի հիշողությունները»

Օգտագործելով ցեղասպանությունից մազադուրծ հոր հիշողություններն ու ակնմատեսի վկայությունները՝ Մարիամ Բայդարյանը Սան Պաուլուում լույս է ընծայել «It Must Not Be Forgotten: Memoirs of Pedro Baidarian - A Survivor of the Armenian Genocide» խորագրով հասոցը, որը ղազանում է Օսմանյան կայսրությունում 1915 թվին կատարված հետադարձությունների եւ կոտորածների մասին:

Ըստ «Արմինյն միրոր-սիեթեթեր» շաբաթաթերթում տղագրված լրատվության՝ գրում ներկայացված են երկուսն ձեռագրված էքնիկական ասե-

լության մթնոլորտը, բարձր հարկերի գանձումը, սեփական եւ այլ արդյունաբերական խանութների թալանը, հոգեբանական ճնշումները եւ սեղանահանությունները, որոնք մի ամբողջ ժողովրդի ղրկեցին իրենց բնօրրանից եւ դարձին գաղթականներ:

Հուզիչ, խորաթափանց եւ չափազանց ուսանելի այս գիրքը ողիսական է Բայդարյանների ընտանիքի, որ Բրազիլիա է տեղափոխվել 1926 թվականին: Հեղինակի՝ Մարիամի նախորդ գիրքը 21-րդ դարում կանանց դերի մասին էր: Նա արժանացել է «Եվրո-ամերիկյան կին գրողների միության» մրցանակին:

Հ. Օ.

Հ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԱՐԱԶԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՐ ԳՈՐՀՅԸ ՕԳՏԱԳՈՐԾՍԱՆ ՏՐԱՍՊՐԵԼՈՒ ԵՎ ՕՏԱՐՍԱՆ ԱՃՈՒՐԸ ԵՎ ՍՐՅՈՒՅԹԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՐ ՈՒ ԱՆՅԿԱՅՆՈՐ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Ե ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՆՐԱՍԱՑՈՐ ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱՐԶԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

h/h	Գույքի հասցեն (զտնվելու վայրը)	Գույքի մակերեսը	Գույքի օգտագործման նպատակը	Վարձակալության սրամարման ժամկետը	Պարտադիր տղաման	Մեկնարկային գինը (վարձավճարի չափը 1 ամսվա համար)
Աճուրդով վարձակալության սրամարմնի գույք						
1	Վարդանանց փող. հ.15/10	78.3	ստորգեյմյա անցման հասկաններ	25 տարի	Աճուրդի հաղթողը տղաավոր է տղաավորել ստորգեյմյա անցման բարեկարգումը ամբողջ մակերեսով	90.0 հազ. դրամ

Աճուրդին կարող են մասնակցել իրավաբանական եւ ֆիզիկական այն անձինք, ովքեր Երեւան համայնքի բյուջեի նկատմամբ օրենքով սահմանված կարգով ֆինանսական տղաավորություններ չունեն:

Աճուրդին մասնակցելու ցանկացող անձինք աճուրդի կազմակերպման եւ անցկացման ընթացակարգին կարող են ծանոթանալ Երեւանի քաղաքապետարանում, ինչպես նաեւ Երեւանի քաղաքապետարանի ինտերնետային կայքում **WWW.YEREVAN.AM**:

Աճուրդի տղամանների մանրամասներին, տղամանագրի տղաման օրինակին ծանոթանալու ու հայտ ներկայացնելու համար դիմել Երեւանի քաղաքապետարան (Արգիշի 1, մուտքի աշխատակալ կողմից, 2-րդ հարկ, հեռ. 514173):

Աճուրդին մասնակցելու ցանկացողները հայտնի կից ներկայացնում են սեղանակալ վճարի՝ 10000 դրամ եւ մեկնարկային գին 5%-ի չափով նախավճարի վճարման անդորրագրերը:

Աճուրդը կայանալու է 2012թ. սեպտեմբերի 28-ին ժամը 16-ին, Բ. Երեւան, Արգիշի 1 հասցեում:

Հայտերն ընդունվում են աշխատանքային օրերին՝ մինչեւ 2012թ. սեպտեմբերի 28-ը, ժամը 14-ը:

ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԱՐԱԶԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՐ ԳՈՐՀՅԸ ՕԳՏԱԳՈՐԾՍԱՆ ՏՐԱՍՊՐԵԼՈՒ ԵՎ ՕՏԱՐՍԱՆ ԱՃՈՒՐԸ ԵՎ ՍՐՅՈՒՅԹԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՐ ՈՒ ԱՆՅԿԱՅՆՈՐ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ